

Elmi problemlər üzrə elmi şuralar haqqında Ə S A S N A M Ə

I. Ümumi müddəalar

1.1. Elmi problemlər üzrə elmi şura (bundan sonra—Elmi Şura) Respublika Elmi Tədqiqatların Əlaqələndirilməsi Şurasının (RETƏŞ) Əsasnaməsinə müvafiq olaraq RETƏŞ-in qarşısında qoyulmuş vəzifələrin yerinə yetirilməsini təmin etmək üçün yaradılır.

1.2. Elmi Şura öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını və digər qanunvericilik aktlarını, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq fərman və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarlarını, AMEA-nın nizamnaməsini, RETƏŞ haqqında Əsasnaməni və bu Əsasnaməni rəhbər tutur.

1.3. Elmi Şura öz adı olan möhürə, şropa və blanka malikdir. Elmi Şura hüquqi şəxs deyil.

II. Əsas vəzifələri

2.1. Elmi Şuranın əsas vəzifələri aşağıdakılardır:

2.1.1. fundamental və tətbiqi elmi tədqiqatların prioritet istiqamətlərini və mövzularını müəyyənləşdirmək və respublikanın elmi tədqiqat və ali təhsil müəssisələrində bu istiqamətlər üzrə tədqiqatların aparılmasını təmin etmək;

2.1.2. elmi tədqiqat və ali təhsil müəssisələri tərəfindən elmi tədqiqat işlərinin planlarının hazırlanması, prioritet problemlərin və mövzuların elmi tədqiqat işlərinin planlarında nəzərə alınmasına nəzarət etmək;

2.1.3. elmi tədqiqat işlərinin planlarının icra edilməsinin vəziyyətini ildə 2 dəfədən az olmayaraq təhlil etmək, Elmi Şuranın bu barədə qərarını müvafiq müəssisələrin nəzərinə çatdırmaq;

2.1.4. müvafiq müəssisələrin rəhbərlərinə elmi tədqiqat işlərinin planlarında zəruri dəyişikliklər, əlavələr edilməsi barəsində tövsiyələr vermək;

2.1.5. elmi tədqiqat işlərinin rəhbərlərinin elmi tədqiqat işlərinin təşkili və yerinə yetirilməsi haqqında hesabatını dinləmək və müzakirə etmək, işlərin nəticələrini qiymətləndirmək və onların səmərəliliyinin artırılmasına yönəlmiş təkliflər vermək;

2.1.6. Respublikanın elmi tədqiqat və ali təhsil müəssisələrində elmi tədqiqatları əlaqələndirmək, elmi tədqiqatlarda təkrarçılığı aradan qaldırmaq, fundamental və perspektiv problemlərə dair kompleks elmi tədqiqatların aparılmasını təşkil etmək və ona nəzarəti təmin etmək;

2.1.7. fundamental və tətbiqi elmi tədqiqatlar üzrə dövlət proqramlarının hazırlanmasında və yerinə yetirilməsində iştirak etmək;

2.1.8. Respublikada elmi tədqiqatların nəticələrinin təcrübədə tətbiqi haqqında RETƏŞ-ə müvafiq təkliflər vermək;

2.1.9. Azərbaycan Respublikasında və xarici ölkələrdə elmi tədqiqat işlərinin təşkili və aparılması təcrübəsini öyrənmək və ümümləşdirmək, elmi problemlərin

müzakirəsinə həsr olunmuş simpoziumların, konfransların, seminarların və sessiyaların keçirilməsini təşkil etmək;

2.1.10. elmin prioritet istiqamətləri və problemləri üzrə elm və ali təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinə elmi-metodiki rəhbərliyi həyata keçirmək;

2.1.11. elmin mühüm istiqamətləri üzrə ali təhsilli mütəxəssislərin və elmi kadrların hazırlanmasına dair təkliflər vermək;

2.1.12. Respublikanın sosial-iqtisadi inkişafı üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən elmi istiqamətlərin və problemlərin tədqiqini, elmi problemlərin müasir dünya təcrübəsinə, prioritet elmi işlərin müəyyən edilmiş tələblərinə uyğun gəlməsini təmin etmək məqsədilə aktual dissertasiya mövzularının təxmini siyahısını tərtib etmək, onu elmi tədqiqat və ali təhsil müəssisələrinin elmi şuralarına tövsiyə etmək, qeydiyyatı alınan və təsdiq olunan mövzuların bu siyahıya uyğunluğunu təmin etmək;

2.1.13. doktoranturaya və dissertanturaya cari və perspektiv qəbul planlarının hazırlanmasında iştirak etmək, elm və ali təhsil müəssisələrindən alınmış məlumatları müzakirə etmək, bu barədə RETƏŞ-ə və müvafiq dövlət orqanlarına təkliflər vermək;

2.1.14. elmi tədqiqat və ali təhsil müəssisələrində elmin müvafiq istiqamətləri üzrə dissertasiya mövzularının işlənilməsi barədə rəy vermək, onların qeydiyyatını aparmaq və bu barədə əlaqədar qurumlara məlumat vermək. Mövzular müvafiq elmi şuralarda müzakirə olunaraq qeydiyyatı alındıqdan sonra elmi tədqiqat və ali təhsil müəssisələrinin elmi şuralarında təsdiq oluna və işlənilə bilər.

III. Funksiyaları

3.1. Elmi Şura respublikanın elmi-texniki, iqtisadi, sosial və mənəvi inkişafına yönələn fundamental və perspektiv istiqamətlər üzrə elm və ali təhsil müəssisələrində tədqiqat işlərinin aparılmasını təklif edir;

3.2. təkrar mövzuların işlənməsinə yol verməmək və mühüm elmi problemlərin həllini təmin etmək məqsədilə alimlərin elmi fəaliyyətini əlaqələndirir və kompleks sahələrarası elmi tədqiqat planlarının hazırlanmasına dair təkliflər verir. Elmi tədqiqat və ali təhsil müəssisələrində işlənilməsi nəzərdə tutulan mövzular müvafiq problem şurasında qeydiyyatı alındıqdan sonra həmin müəssisələrin elmi şuralarında təsdiq edilə və iş planına salına bilər;

3.3. fundamental elmi tədqiqatlar üzrə əlaqələndirməni təşkil edir və ona nəzarəti həyata keçirir;

3.4. elm və ali təhsil müəssisələrində aparılan fundamental elmi tədqiqat işləri üzrə əlaqələndirmənin təşkilinə kömək edir və bu sahədə fəaliyyəti daha da gücləndirir;

3.5. öz fəaliyyətini respublika və dünya təcrübəsinin elmi tədqiqat işlərinin planlaşdırılması, onların sosial-iqtisadi, elmi-texniki və s. vəzifələrin həllinə yönələn fundamental istiqamətlərin müəyyənləşdirilməsi, elmi nailiyyətlərin təcrübədə tətbiqi və s. məsələlərin öyrənilməsi və ümumiləşdirilməsi əsasında həyata keçirir;

3.6. elmi kadrların hazırlanmasına, elmi potensialın inkişafına və yaxşılaşdırılmasına kömək etmək məqsədilə doktorantura və dissertantura yolu ilə elmi kadr hazırlığının təkmilləşdirilməsinə dair təkliflər verir;

3.7. mühüm nəticələrə nail olan, ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına, təhlükəsizliyinin və müdafiəsinin möhkəmləndirilməsinə xidmət edən elmi tədqiqat işlərinin təşkili və aparılması təcrübəsinin geniş yayılması üçün informasiya bülletenlərinin buraxılması, konfrans, simpozium, seminarların keçirilməsi və s. yolu ilə müvafiq tədbirlər həyata keçirir;

3.8. elm və təhsil sahələrində dövlət siyasətinin həyata keçirilməsinə kömək etmək məqsədi ilə öz səlahiyyətləri çərçivəsində müvafiq tədbirlər görür, fundamental və tətbiqi elmi tədqiqatlara dair dövlət proqramlarının hazırlanmasında iştirak edir, onların yerinə yetirilməsi və nəticələrinin təcrübədə tətbiq edilməsinə dair təkliflər verir;

3.9. doktoranturaya və dissertanturaya qəbul üzrə perspektiv planların hazırlanmasında və ixtisaslı kadrlara daha çox ehtiyacı olan elm sahələri üçün yerlərin ayrılması üzrə tövsiyələr verir;

3.10. elm və texnikanın prioritet və perspektiv istiqamətlərinin işlənilməsi, elmi-tədqiqat işlərinin əlaqələndirilməsi, yüksək ixtisaslı kadrlarla təmin edilməsi, tədqiqat işlərinin nəticə etibarilə səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi üzrə məsələlərin, eləcə də bu Əsasnamə ilə nəzərdə tutulan digər vəzifələrin realizə mexanizmini işləyib hazırlayır.

3.11. elmin müvafiq istiqamətləri üzrə yeni elmi və elmi-texniki jurnalların təsis olunmasına dair rəy və tövsiyələr verir.

IV. Hüquqları

4.1. Elmi tədqiqat işlərinin planlarının hazırlanmasında iştirak etmək, bu planlara fundamental və perspektiv problem və mövzuların daxil edilməsi, qeyri-perspektiv və təkrar olunan mövzuların plandan çıxarılması və onların maliyyələşdirilməsinin dayandırılması və s. barəsində təkliflər vermək;

4.2. elmi-tədqiqat işlərinin keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi məqsədi ilə zəruri hallarda aparıcı mütəxəssislərin iştirakı ilə onların ekspertizasını həyata keçirmək;

4.3. elmi tədqiqatların nəticələrinin təcrübədə tətbiqi barədə elm və ali təhsil müəssisələrindən, müvafiq nazirlik və idarələrdən məlumatlar almaq, onların təhlili əsasında çıxarılan nəticələri elmi tədqiqat işlərinin planlaşdırılmasında nəzərə almağı tövsiyə etmək;

4.4. elmi tədqiqat işlərinin planlarının işlənməsinə və yerinə yetirilməsinə dair müvafiq elm və ali təhsil müəssisələrinin elmi şuralarında aparılan müzakirələrdə iştirak etmək və təkliflər vermək;

4.5. problemlə bağlı elmi işlərin yerinə yetirilməsi üçün ayrılan maliyyə, material ehtiyatlarından limit daxilində istifadəsinə, həmçinin avadanlıq və cihazlardan səmərəli istifadə olunmasına dair tövsiyələr vermək;

4.6. problemlər üzrə tədqiqat aparən müəssisələrin elmi kadrlarla təmin edilməsi məqsədilə müəssisələrdə doktoranturaya və dissertanturaya perspektiv qəbul planının müzakirəsində iştirak etmək, yeni və daha çox ehtiyac olan ixtisaslar üzrə doktorantura və dissertanturaya yer ayrılması barədə RETƏŞ qarşısında vəsatət qaldırmaq;

4.7. doktorluq dissertasiyalarının yerinə yetirilməsi, müdafiəsi və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası tərəfindən təsdiq edilməsi barədə elm və ali təhsil müəssisələrindən hesabatlar almaq və bu haqda

Elmi Şuranın iclaslarında onun müzakirəsinin nəticələri əsasında AMEA-nın müvafiq bölmələrinə təkliflər vermək;

4.8. yüksək elmi nəticələr əldə edən, ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına, təhlükəsizliyinin və müdafiəsinin möhkəmləndirilməsinə yönələn mühüm əhəmiyyətə malik olan elmi tədqiqat işlərini fərqləndirmək və həmin işlərin müəlliflərinin mükafatlandırılması barəsində RETƏŞ qarşısında vəsatət qaldırmaq;

4.9. fundamental tədqiqatların yüksək səviyyədə aparılmasını təmin etmək məqsədilə elm və təhsil müəssisələrinin optimal inteqrasiya formalarını tətbiq etmək, kompleks elmi tədqiqat planlarının hazırlanması və elmi problemlərin həlli üçün aparıcı mütəxəssislərin qüvvələrinin birləşdirilməsi üzrə təkliflər vermək;

4.10. elmi problemlər və bu problemlər üzrə şura, laboratoriya və şöbələrin yaradılması və ləğv edilməsi barədə RETƏŞ-ə təkliflər vermək;

4.11. elm və texnika sahəsində normativ hüquqi bazanın yaradılması, habelə təkmilləşdirilməsinə dair müvafiq təkliflər vermək.

4.12. Azərbaycanda fəaliyyət göstərən fondlara təqdim edilən layihələrə rəy vermək.

V. İdarə olunması

5.1. Elmi Şuranın tərkibi sədr, sədr müavini, elmi katib və digər üzvlərdən ibarət olur və RETƏŞ tərəfindən təsdiq edilir.

5.2. müxtəlif elm sahələri üzrə aparıcı alim və mütəxəssisləri, elmi tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsində iştirak edən nazirlik və idarələrin, habelə digər təşkilatların nümayəndələri Elmi Şuranın üzvləri ola bilər.

5.3. Elmi Şuranın səlahiyyət müddəti 5 ildir. Şura yeni müddətə təsdiq olunduqda onun tərkibinin ən azı 1/3-i təzələnir.

5.4. Elmi Şuranın elmi-təşkilati işlərini həyata keçirmək üçün Şuranın elmi katibinin rəhbərlik etdiyi işçi qrupu yaradılır.

5.5. Elmi Şuranın iclasları ildə 4 dəfədən az olmayaraq keçirilir. Elmi Şuranın üzvlərinin 2/3-si iştirak etdikdə o, qərar qəbul etməyə səlahiyyətlidir. Elmi Şuranın qərarı iclasda iştirak edənlərin sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir.

5.6. Elmi Şuranın üzvləri ictimai əsaslarla fəaliyyət göstərir.

5.7. Elmi Şuralarının maddi-texniki təminatı AMEA Rəyasət Heyətinin müvafiq qurumları, habelə həmin şuranın fəaliyyət göstərdiyi elm və ya təhsil müəssisələri tərəfindən həyata keçirilir.